KURJER WARSZAWSKI

D. 1. Stycznia.
CZWARTEK.
ROK 1829.

№ I

WSPOMNIENIA.
Zgon z Granowa Wodzickiego Biskupa Przem: 1764.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

NA NOWY ROK 1829.

Religijna cześć dla prawa,
Wytrwałość w korzyść obfita,
I praca, życia podstawa
Niech u nas stale zakwita.—
Oby zakazy cofnęła
Anglja dla *Polskiej* Pszenicy,
A ojczyste rękodzieła
Wzrosły w kraiu i w stolicy.—
Handlowe stosunki dawne
Niech krzepi duch dobrej wiary,
Niech nasze Listy Zastawne
Staną na Giełdzie *al pari.*—
Cnotliwy niech się nie trwoży
Że smutna przyszłość nastanie,
Nowy rok niech mu pomnoży
Szczęście gdy zasłużył na nie.—
W codziennej nowin podróży
Z życzeniem prośbę przynosiem:
Niech WAM ieszcze *Kurjer* służy
Tak jak służył przez lat osiem.

Rektor Szkoły Woiewódzkiej Piotrkowskiej XX. *Piiarów* składa podziękowanie W. *Maruszewskiemu* Naddzierżawcy Ekonomji Rządowej *Kiełczykowskiej*, za ofiarowanie do Bibljoteki tegoż Instytutu kilku tysięcy rzadkich i ozdobnie oprawionych Xiążek i razem poczytuie za przyiemny obowiązek podać do wiadomości publicznej, iż ten Szanowny Obywatel zakłada przy Szkole Woiewódz: Piotrkowskiej Konwikt na 9 *ubogich Piotrkowianów*, z których 3ch najzdatniejszych, po ukończeniu nauk na Szkoły Woiewódz: przepisanych, uczęszczać będą także iego kosztem na kursa Akademickie do Królewsko-Warszawskiego Uniwersytetu, a z tych dopiero ieden celuiący pilnością w naukach i dobremi obyczaiami, otrzyma fundusz na 3ch letnią podróż za granicę w celu doskonalenia się w obranym sobie zawodzie naukowym. Tak szlachetny czyn, zasługuie na wiekopomną chwałę i wdzięczność rodaków.

X. Szeleski R.

Rada Towarzystwa Wyrobów Zbożowych. Zebranie Ogólne Akcjonarjuszów Towarzystwa Wyrobów Zbożowych odbędzie się w d. 15 m. b. w miejscu takie później ogłoszonem będzie; zechcą PP. Akcjonarjusze na *Prowincji* mieszkaiący baczyć na to, że zebranie ważnem nie iest, ieśli zebrani Akcjonarjusze nie reprezentuią większej połowy kapitału, albo w dniu powyższym znajdować się osobiście, albo też Akcjonistów w *Warszawie* zamieszkałych listownie do ich zastąpienia upoważnić. Na zebraniu ogólnem przedstawiony będzie szczególniej stan obecny Towarzystwa, ważne układy ze skarbem od ostatniego zebrania zawarte, powody dla których puszczenie w bieg Młyna parowego dotąd było zatrzymane, nakoniec wybór osób do Rady Towarzystwa dla dalszego Administrowania sprawami iego.

Chorych w Szpitalach Warszawskich iest dziś 1780.—Dzieci w Szpitalu *Dzieciątka Jezus* i na wsiach z funduszów tegoż Szpitala utrzymywanych, iest dziś 1829.

Od dawna przekonano się że nauki sposobem zabawy lub w łatwych a płynnych ro-

zmowach wystawiane, najlepiej do poięcia dzieci trafiaią. Historja naturalna, najstosowniej w ten sposób wykładać się daie, bo każdy z niej opowiadany przedmiot, do licznych, ciekawość dzieci wzbudzaiących, wielkość i mądrość *Stworzyciela* dowodzących opowiadań, daie pochop i sposobność. Miłe zapewne przyiętem będzie od troskliwych rodziców i dzieci lubiących naukę, dziełko świeżo wyszłe, *Rozrywki z historji naturalnej, czyli rozmowy matki z dziećmi* obejmuiące początkowe wiadomości z tej nauki; dzieło ozdobione wielą rycinami, nakładem i drukiem N. *Gliksberga* Typografa Uniwersy: w 8ce podłużnej (oblong) Cena zł: 8. Na czele (czyli na frontispice) iest rycina wyobrażaiąca przechadzkę matki z dziećmi udaiącej się do oglądania menażerji, z podpisem. »Po człowieku, zwierzęta są najdoskonalszem dziełem Stworzyciela»—Ryciny w środku dzieła znajduiące się wyobrażaią do 100 przedmiotów z historji naturalnej, najbardziej nas obchodzących.

Szymański Jan lat 55 maiący, Stangret przybyły do Warszawy z wsi *Leśnewa*, onegdaj w stajni przy dozorze koni nagle umarł, zostawił żonę i 5 dziatek.—*Józef Rymko* uczeń professji Blacharskiej lat 22 liczący, robiąc przy naprawie dachu w pałacu pod Nr 493, spadł z tegoż i natychmiast życie zakończył.

Wyiątek z Listu z Amszterdamu z d. 20 *Grudnia.* — «Podnosząca się codziennie cena *Pszenicy* ostatniego zbioru na targach Angielskich staie się powodem, iż ią tamże z wszystkich stron naszego Królestwa (Holandji) śpiesznie wyprzedaią. Wypadek ten rodzi nader ważną obawę dla tych kraiów, których roczna produkcja zboża wystarcza zaledwie na wewnętrzą konsumpcją. Łudzeni wysoką ceną zboża w Anglji, wywożą ią tamże w znacznych zapasach, nie oglądaiąc się na to, że co dzisiaj przedaią, będą musiały wkrótce odkupić, lecz gdzie i po iakiej cenie?

W ostatniem ciągnieniu Loterji Liczbowej, wygrano Terno na Nra 5.—15.—71. zł: 2010 w Kantorze *Felixa Kierzkowskiego* przy ulicy Freta Nr 255; w tymże Kantorze dostać można Losów do 35 Loterji Klassycznej całych i ćwierci. Osobom zamieszkałym na Prowincji a zaszczycaiącym tenże Kantor swem zaufaniem, zaręcza się rychłą i punktualną korrespondencją.

Gazeta *Pszczoła Północna* uwagi nad tegoroczną wojną Rossji z Turcją (których treść była umieszczona w Nrze 349 Kurjera) tak kończy. »Wszyscy dobrze myślący, w cywilizowanych kraiach świata, życzą pomyślnych powodzeń dla *Rossji*, która wzięła się do oręża dla obrony praw swoich i uciśnionej ludzkości. Ośm lat ciągiem, *Grecja* skrapiana iest krwią synów swoich, a dumni Ottomani nie chcą słyszeć o pogodzeniu się z nimi, i wstrzymaniu przelewu krwi; 16 lat, (od 1812), iednejże z nami wiary pokolenia cierpią uciemiężenie, wbrew przeciw świętym traktatom, któremi zabezpieczono im byt swobodny wewnątrz państwa Tureckiego. *Turcja* nie przestawała na tem, przyczyniaiąc szkody naszemu handlowi, ustawicznie znieważała dostoieństwo *Rossji*, w oczach iej poddanych. Oto są przyczyny wojny z naszej strony. Śrzodki Rządu Rossyjskiego są niewyczerpane, a pożytki, nabyte przez nas w teraźniejszej kampanji, powinny przekonać najnieżyczliwszych dla *Rossji*, że sam tylko pokój, od którego *Rossja* nigdy się nie uchylała, może ochronić *Turcją* od daleko szkodliwszych ieszcze wypadków, ieżeli będzie stawiła opor w wojnie, nastawiaiąc ucha pochlebnym i zwodniczym podżeganiom zawistników *Rossji*.»

Pewny podróżny przybywszy do *Odessy* z południowego pobrzeża *Krymu*, przywiózł d. 11 z.m. bukiet prześlicznej róży, oraz kilka świeżych laurowych, migdałowych i oliwnych gałązek. Rośliny te zerwane były na otwartem powietrzu.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Młoda Królowa Portugalska *Marja di Glorja*, wkrótce przybędzie z *Londynu* do *Wiednia*.—Gazeta *Nekarska* donosi, że z powodu trzęsienia ziemi wydarzonego niedawno wzdłuż *Renu*, woda mineralna *Salcerska* straci zupełnie swą własność iuż teraz ma smak zupełnie słodki iak zwykła woda.—W *Paryżu* najmuią teraz kabryolety na minuty, za 2 minuty płaci się 1 *Su*.—Kilka Gazet donosi że *Don Michałowi* musiano odjąć nogę, poczem zakończył życie. — Do portów Angielskich przybyła znaczna ilość Pszenicy z Hiszpanji, za którą odeszło do tegoż państwa wiele złota.—Donoszą z *Tulonu* że Admirał *Rini* ma przybyć wkrótce z *Grecji* do *Francji*, a to w celu ułatwienia własnych interesów, które ukończywszy, znowu obejmie dowództwo swoiej eskadry.—Do *Madrytu* przybyła niedawno dostojna i bardzo maiętna osoba z *Niemiec*. —W dniach 25, 26 i 27 Listo: w *Gibraltarze* umarło tylko 11 osób z żółtej febry a 47 ludzi zachorowało na też zarazę. W czasie tych 3 dni wyzdrowiało 45 chorych.— Słychać że w *Lisbonie* d. 7 z. m. wszczęła się niespokojność. Znaczna liczba Portugalczyków starała się niedawno wypłynąć do *Anglji*, zdaie się iednak że wkrótce spokojność wróci w tym kraiu.—Do wojska *Bawarskiego* ma być wziętych blisko 12,000 rekrutów.

W *Dublinie* utworzył się nowy związek *Katolikow* powiększej części złożony z osób Duchownych.—Król *Angielski* miał przyiąć d. 22 z. m. w Zamku *Windsor* młodą Królowę *Portugalską* z przynależną dostojnością panuiącej Monarchini. — Admirał Angielski *Malkolm* ma zlecenie przywieść do statku zawieszenie broni między Turkami i Grekami. — Dnia 18 i 19 Listopada przypłynęło do Portu Stambul: 27 statków handlowych zbożem, 16 z *Egiptu* a reszta z *Syrji* i *Macedonji*.— Jedna z gazet Francuzkich donosi, że wszyscy emigranci Portugalscy są wezwani, ażeby zebrali się w biórze Konsula Portugalskiego w *Paryżu*, gdzie im bardzo ważne postanowienia ogłoszone będą. — Słychać, że między dworami Hiszpańskim i Francuzkim odbywa się teraz ważna korrespondencja. —

W *Barcelonie* w Hiszpanji skazano na śmierć 14 osób, za to że byli wolnemi mularzami, lecz wstrzymano wykonanie tego wyroku. — W *Ameryce północ:* zdaie się że Prezydentem Stanów zjednocz: będzie obrany Jenerał *Żakson*. — Na wyspie *Maderze* należącej do *Portugalji*, zaszły krwawe rozruchy.— Hrabia *Nejbury* Wielki Ochmistrz Xżnej *Parmy* (Wdowy po Napolonie) rozstał się z tym światem.—Sułtan bardzo iest rozgniewany na Wice Króla Egiptu za ustąpienie *Jbrahima* z Grecji.— Wygnany zeszły Wezyr wkrótkim czasie swego urzędowania zebrał ogromne skarby, które skonfiskowano.

Czwarty i ostatni poszyt z r. 1828 Pamiętnika Lekarskiego Warszawskiego wydawanego przez Dra Malcza wyszedł na widok publiczny: Zawiera zaś 1) rzecz o syetetycznem zachowaniu się kobiet w czasie ciąży, przez wydawcę. 2) Dwa przykłady anewryzmatu Aorty brzuchowej, przez Dra Drzewickiego. 3) Używanie kolistych przewiązań członków w leczeniu chorób perjodycznych przez Dra Troschel, lekarza praktycznego w Berlinie, z Niemieckiego przez wydawcę. 4) Zaszczepienie wraz z ospą róży przez Dra Kinela. 5) O zewnętrznem użyciu salotranu srebra, z Niemieckiego przez Dra Krysińskiego. 6) O użyciu tak zwanych Angielskich mamek czyli flaszeczek do karmienia niemowląt,

przez Dra Meyera. 7) O leczeniu guzów krwistych na głowie dzieci nowo-narodzonych, za pomocą uciskania, przez Dra Janikowkiego. 8) O wyprowadzeniu miejsca z macicy, za pomocą wstrzykiwanej do żyły sznurka pępkowego wody zimnej, przez Dra Janikowskiego. 9) Historja wydobycia z pochwy macicznej dwóch żębów trzonowych i dwóch kłów, przez Dra Jasińskiego. 10) Nowe uwagi względem prawdziwego początku powietrza morowego *(peste)* przez E. Paryset, z Francuzkiego przez wydawcę. 11) Rozmaitości. (12) Lista Prenumeratorów. — Pamiętnik Lekarski wychodzić będzie i w roku następnym. Prenumerata roczna na tom ieden ze czterech poszytów złożony wynosi w Warszawie złp: 20 i przyjmuie się w Kantorze Drukar: Gałęzowskiego i Komp: tudzież w Księgarni Gliksberga. Tamże za cenę tę samą dostać można tomu pierwszego. Można także prenumerować w kwocie 24 złp: na wszystkich Urzędach Pocztowych.

DONIESIENIA.

Ogród w którym się znajduie około 200 sztuk rozmaitego drzewa owocowego, z inspektami, uregulowanemi grzędami szparagów i innych iarzyn, przy ulicy Wspolnej pod Nr 1644 i 5 położony, iest do wydzierżawienia wraz zmieszkaniem lub bez niego; dowiedzieć się można w każdym czasie o bliższych szczegółach na miejscu u Młynarza P. Helbig, który zarazem miejscowość wskaże.

Kto ma Kocz lub Karetę podwojną do sprzedania; także kto ma Wieś w dzierżawę w bliskości Warszawy; niech się zgłosi przy ulicy Jasnej pod Nr 1362 do Dawida Szlaka.

Jest do wypuszczenia w 6ścią letnią dzierżawę Wieś Duranów, o cwierć mili od Miasta Sochaczewa niedaleko szose położona, pod bardzo korzystnemi Warunkami; dowiedzieć się w domu Wilerta przy ulicy Nowy Swiat Nr 1307 na pierwszem piętrze od godziny 3ciei do 5tej po południu.

W Pałacu obok Ratosza Głównago pod Nr 461, przy ulicy Senatorskiej są do wynajęcia trzy Stancje, Pakamer, Kuchnia, z Piwnicami od Nowego Roku 1829 w tymże samym lokalu nabyć można z wolnej ręki Billard z wszelkiemi rękwizytami, Krzeseł, Kanap, Stołów, Stolików, Bufetu, Lanszaftów, i innych przedmiotów do gospodarstwa służących.

Młodzieniec z przytomnością którąby miał ochotę Ekonomiki na sposób niemiecki, i hodowania trzody Owiec Merynosów nauczyć się może za umiarkowaną cenę i z przyzwoitem zachowaniem się u podpisanego lecz główny kładzie się warunek aby posiadał dobrze Niemiecki i Polski ięzyk, w Swięcicach pod Błoniem.—

Siegert.

☞Uwiadamia się Szanowną Publiczność, iż Obrazy olejno malowane, Garderoba, Bielizna, Szkło i inne tym podobne ruchomości na targu muranów sprzedane zostaną w dniu 2 Stycznia r. 1829 o godzinie 3 z południa ato zwolnej ręki.

Sanki mahoniowe zupełnie nowe są do sprzdania, dowiedzieć się o nich można przy ulicy Mąkotowskiej pod Nr 1661 na pierwszem piętrze.

Przy ulicy Mazowieckiej i Sto Krzyskiej w domu pod Nr 1352 znajduiący się Szynk, iest do zbycia z wolnej ręki, wraz z Billardem, Zegarem graiącym, oraz wszelkiemi meblami i sprzętami gospodarstwu temu właściwemi; ktoby sobie takowe nabyć życzył, zechce się zgłosić do właściciela rzeczonego Szynku.

POD ZŁOTĄ BRODĄ. Biermann i Komp: Majster Krawiecki, który przez wiele lat pracował w Wiedniu i w Paryżu przy warsztatach najbardziej wziętych, ma zaszczyt donieść tutejszej Prześ: Publiczności, iż otworzył magazyn przy ulicy Freta Nr 249, w którym znajdować się będą Sukna za ceny najumiarkowańsze.

Osoba opatrzona dostatecznemi dowodami dobrej konduity i zdatności, oraz może mieć kaucją, życzy mieć obowiązek Rządcy domu w Warszawie, potrzebuiący takogo Rządcy dowie się u JP. Jana Lau pod Nr 470 w Warszawie mieszkaiącego przy ulicy Senatorskiej.

Dom massyw murowany z Stajniami, Wozowniami, Ogrodem angielsko-fruktowym, i innemi zabudowaniami przy iednej z pryncypalnych ulic, czyniący intraty rocznej kilkanaście tysięcy: z wolnej ręki do sprzedania, o warunkach tejże dowiedzieć się można przy ulicy Nowy Swiat w Handlu Korzennym W. Michała Madejko.

Przy ulicy Żelaznej pod Nr 1147 Lit: B. odbędzie się Licytacja w dniu 5tym Stycznia r. p. o godzinie 3ciej po południu na 30 fur Chmielu Rossyjskiego razem lub częsciami, obejrzeć go można za zgłoszeniem się do Gospodarza domu powyższym Numerem oznaczonego.

TEATR. W krótce nowy Balet *Młoda Bohaterka czyli Oblężenie twierdzy.*